

Natur- og kulturlandskapstema

Uten en fruktbar natur rundt oss, er det heller ikke grunnlag for bosetning av mennesker. Kunnskap om naturen fører også til kunnskap om vår egen kulturhistorie. Her finnes det (nesten) et utall av undervisningsmuligheter for elever på leirskole.

Kulturlandskapet

Kulturlandskapet er en fabelaktig undervisningsarena, og dersom vi skal forstå menneskets bruk av naturen, er landskapformer en viktig kilde til kunnskap. Geologi, og i særlig grad isen og vannets arbeide, vegetasjonsformer og ulike biotoper i Hålandsdalen gjør at vi har mange muligheter og innfallsvinkler til undervisningen.

Støler og støslivet:

I nærheten til leirskolen ferdes vi i utmark med støler/rester av støler som aktivt brukes inn i undervisningen.

Kunnskap om naturen:

Med ulike biotoper rundt leirskolen sitt område, har vi en unik mulighet til å drive undervisning om arter i naturen. Trær, busker, lyng, lav og sopp er alle planter vi kan knytte opp mot vår undervisning. Ulike arter har ulike egenskaper som både spiller en rolle i økosystemet den tilhører, men den kan også ha en funksjon og et bruksområde for oss mennesker.

Friluftsløven og allemannsretten

Som et av få land i verden, har Norge et lovverk som gir rett til «fri» bruk av skogen og fjellet til rekreasjon. Men hva er det egentlig som blir omfattet av allemannsretten – og hva er det den ikke omfatter... Hvilke plikter er det som følger denne allemannsretten...? Alt dette er undervisningstema vi kan flette inn i en leirskoleuke.

Friluftsliv og friluftslivets historie

Selv om folk over hele verden driver med utendørsaktiviteter, er det bare de skandinaviske landene som benytter seg av begrepet «friluftsliv». Hvorfor er det slik? Det er mye de samme friluftaktivitetene over hele verden, men hva er det som gjør at begrepet ikke eksisterer andre steder? Friluftslivet har en nær tilknytning til det «gamle» dagliglivet både på bygdene og i enkelte «bykretser». I nær tilknytning til leirskolen finnes det bevis på akkurat dette – noe som gjerne kan brukes i undervisningen på leirskolen.

Ferdse over fjell – Tur fra Øvre Hålandsdalen til Strandebarm

Før bilens inntog inn og ut fra Hålandsdalen var vannveien den foretrukne måten å ferdes på over lengre strekk. Men noen ganger er korteste strekk også den beste og raskeste løsningen. Til fots og til hest, uten altfor mye bagasje, gikk hovudveien gjennom Hålandsdalen og over fjellet til Strandebarm i Hardanger. Turen over fjellet har også vært et av undervisningstemaene til leirskolen i lang tid. Ikke bare får elevene et innblikk i forskjellen mellom dagens transportmetode og den tids. Turen over fjellet er også spekket med artige små historier om de som faktisk hadde denne turen som sin hovudvei...